

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף היומי" בשו"ת ומ"מ"

השאלות והתשובות מסומנות בקו תחתון

חולין נה.

ואמר אמימר וכו', ועי' צל"ח דהחידוש הוא שאף שאת הביצה יכלה להוליד הנקבה לבד, בכל זאת מותרת מצד זה וזה גורם, כיון דביצים הבאים מזכר ונקבה הם משהו אחר.

תודה מכאן, בארו למה אינו שייך ההיתר של זוז"ג למחלוקת האם חוששין לזרע האב, וביאור תי' עי' מהר"ם ורש"ש, ולבאורה כלל ל"ק דכל הנידון בחוששין לזרע האב הוא ביחס של הבהמה לאיזה מין שייכת, אבל פה הנידון מציאותי מכוח מה נוצרה ביצה זו, עי' ח' רבינו חיים הלוי מאכ"א ג' יא'.

איתביה רב אשי וכו', בבאור הקושיא והתירוץ, עי' ברש"י, ובהבנת דבריו עי' מהרש"א וב' ביאורים בדרכו: ראש יוסף וחת"ס, ועי' צל"ח, לב אריה ותפארת יעקב, ובשי' התוס' עי' מהרש"א, ועי' רמב"ן.

תודה אלא, הקשו דיכלנו להביא את המשנה בתמורה ל:, ועי' תפארת יעקב שתי' דבריהם.

במאי קא מילפגי, בבאור הקושיא עי' רש"י ותוס' ועי' רמב"ן שנו"נ בדבריהם, וע"ע רבינו גרשם.

כשנטרפה ולבסוף עיברה, וכה"ג כשר לאמימר דזוז"ג, וקשה הא עדיין הוא עובר וירך אמו הוא? וביאור האחרונים דהאיסור של הטריפה הוא המציאות מה שאינה יכולה לחיות אלא חלות דין שחל עליה בשעה שנטרפה, וממילא העובר שלא היה אז לא חל עליו דין זה (אבנ"ז כג' א', קובץ שמועות כו', חזו"א יו"ד יד', ועי' ח' הגרי"ז תמורה לא.), וע"ע תפארת יעקב מה שתי'.

אי הכי וכו', ועי' תוספות שהקשו למה בלא דברי אמימר לא קשה?, עי' תי' וע"ע תוס' גיטין טז: ד"ה הא, רמב"ן ור"ן כאן.

לפלו להדיוט, ובתמורה ל: ברש"י ד"ה ולד נראה דלהדיוט הכל מודים שבשר, ועי"ש תודה רבי שהקשו עליו מהכא, עי' צל"ח לב אריה ותפארת יעקב.

רבינא לא ס"ל כרב אחא בר יעקב, ועי' שו"ת רעק"א קמא רד' מה שרצה להוכיח מכאן האם זכר טריפה יכול להוליד, ועי' עמודי אור מט' ד' מה שרצה לדחות ראייתו, ועי' שחיטת חולין.

אמר אמימר הני ביעי דספק טריפה וכו', ועי' צל"ח למה נקט דבריו בביעי ולא בולד של טריפה.

איתביה רב אשי וכו', ובצל"ח הקשה דאולי אמימר פסק כתנא דטריפה אינה יולדת?, ותי' דבעופות לא נחלקו ובדאי יולדות, ובראש יוסף הקשה דאולי יש מיעוט טריפות שילודות (כמ"ש הרשב"א שיש טריפות שחיות יותר מ-יב' חודש?) עי' תירוץ.

מ"ט גופא היא, ולהלכה האם עובר ירך אמו או שביצה שאני כיון שאין לה חיות, עיין תודה ושיון, תוס' ב"ק מז. ד"ה מאי, רשב"א ור"ן, וע"ע בראשונים לענין הלכה אי יש חילוק בין טריפה לשאר דברים בדין עובר ירך אמו.

אינו מתקיים יב' חודש, ועי' ראב"ד (ברא"ש סי' נג') דהכוונה שחוזרת להיות עפר דאל"כ מה בכך שאינה חיה, גם תולעת מתה אסור לאכול, ובמהר"ם שיף והראש יוסף הקשו דמרש"י בע"ב משמע דרק אינה חיה

ולא נעלמת?, ולכן פי' דהנ"מ דאחר יב' חודש ניתן לבדוק בקלות, ובבאר יצחק פי' דגם אם נמצא מת כשר דיש לו חזקה שהיה חי עד עכשיו וכבר עבר יב' חודש, ע"ש עוד.

ע"ב

הני תמרי וכו', ועי' רש"י ותוס' אלו פירות צריכים בדיקה, והרשב"א והר"ן חולקים וס"ל דכל פרי המצוי בו תולעים בעי בדיקה, וע"ע רמב"ן ורשב"א מה הדין בעבר ובישלם.

לית בקא בר יומא, עי' רש"י, עי' בן יהוידע כיצד שלנו חיים יותר מיום אחד, ועי' מה שפירש את כל הענין ע"ד הדרוש, וכן על כעס אשת היתוש שמובא בהמשך ע"ע מהרש"א ותפארת יעקב.

שיתין מני דפרזלא, עי' מהרש"א דזה משל לבעלי הלשון, וע"ע תורת חיים וכן יהוידע למה נקט ס'.

כל יתר כנטול דמי, וג' שיטות יש בראשונים על זה: לרש"י הכוונה שהאבר המיותר כאילו נחסר ממה שרגיל להיות, ומשל אי יש לה ה' רגליים נחשב כאילו יש לה רק ג', ולכן בטחול מיותר כשר, לרמב"ן הפירוש דהאבר המיותר נחשב נטול ביחד עם מקומו שמחובר לגוף, ולרשב"א כאילו נטול רק בלי המקום שמחובר ונ"מ בשני טחולים המחוברים במקום עביו, ועי' מאירי.

בטור נה' הטריף ביתור רגל גם אם היתה למטה מצומת הגידון, ועי"ש ב"י, וט"ז פלתי ופר"ח.

העיד נתן בר שילא וכו', בבאור הגירסאות והמחלוקת כאן, עי' כמה ביאורים: ברש"י, בר"ן, וברא"ש, ועי' ב"י סי' מז' שהביא את השיטות השונות בזה.

וכנגדן בעוף כשירה, וברש"י הביא ב"פ בזה, עי' רשב"א, ובפחד יצחק ערך בני מעיים כתב דקאי אסניא דיבי דמצוי בעופות שתיים, ועי' שו"ת חיים שאל ח"א יז'.

דתנן ר"י אומר הנוצה מצטרפת, ונחלקו ברש"י והתוס' אי איירי לגבי פיגול או לגבי טומאה וטהרה, ונהטעם שרש"י נדחק לומר שאיירי בפיגול (שלכן צ"ל 'דתניא'), משום דרק אז יש שייכות לדין טריפה דהשאלה אי חשיב עור או לא, עי' חזו"א טהרות א' ד'.

ושאכלה הרדופני וכו', ואף שלעיל כבר אמרנו שמסוכנת כשירה? שאני הבא שיש דבר מחוץ לגופא הגורם לה למות וס"ד דהוי כארס דדרוסה שטריפה כי סופו להמית קמ"ל תפארת יעקב.

או ששתת מים הרעים, היינו מים מגולים שהטיל בהם נחש ארס, ועדיף מבהמה שהכישה נחש דסכנה לאכלה כדלקמן, משום דהכא נתבטל הארס במים, מאירי.

וקשה הלא בב"ק קטו: מבואר דאסור להשקות בהמה מים מגולים? וצ"ל דאף שעל הבהמה משפיע על האדם האוכלה כבר כמעט שלא ישפיע, עי"ש רש"י ותוס' וב"ח וט"ז יו"ד קטו.

מותרת משום טריפה ואסורה משום סכנת נפשות, וקשה למאי נ"מ שמותרת משום טריפה הא מ"מ אסורה (תפא"י)? וי"מ (דור רביעי) דלאחר שיפוג הארס תהיה מותרת, ובלפלגות ראובן כתב דנ"מ למי שמותר לו לצורך פיקו"נ שטריפה יכול לאכול אבל דבר שאסור משום סכנה אסור.

קשיא סם המות אסם המוות, ועי' תפארת יעקב שביאר למה זה קשה רק לפי שמואל.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעה'
להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל
שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.